

POKROK PUBL. CO.

vydává POKROK ZÁPADU a místní vydání v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota, a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

PŘEDPLATNÉ: Pro Spojené Státy \$3.50 Pro Kanadu \$4.75

Zásilky peněžní dějte se pomocí peněžních poukázek Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů členstva uveřejněné ochotně. Musí být slušné, psané bez úmyslu někomu osobně poskociť a podpisy platným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.

JAK NĚMCI KOLONISUJÍ

Edmond H. L. Gorges, náměstek sekretáře vnitra v Jihoafrické Unii, uveřejnil v těchto dnech zprávu, obsahující důkazy o brutálních metodách, používaných Němciem ve spravování jeho kolonií v Africe. Tato zpráva tvoří odpověď britské vlády na nedávné prohlášení Dr. W. S. Solfa, jenž přítomně zastává zbytečný úřad německého ministra zámořských osad, že Němci bude požadováti návrat kolonií na mírové konferenci. Zpráva Gorgesova jest jednou z nejsensacnějších, jaké byly kdy vydány o německých koloniálních metodách, a považuje se za těžké odsouzení selohnosti Německa k vládě nad černými domorodci v Africe. Důkazy, na kterých zpráva tato jest založena, jsou vyňaty z úředních německých dokumentů, vydaných ve Windhoeku, z přísedných výpovědí domorodých náčelníků a z přísedných výpovědí Evropanů, seznámených důkladně s Temnou pevninou, jakož i ze spisů guvernéra Leutweina, jenž držel úřad od roku 1894 do 1905; Dr. Paul Rohrbacha, Dr. Karla Dovea a jiných. V celku vzato, zpráva Gorgesova vyvrací úplně a nepopíratelně smělé, ba drzé tvrzení Solfovo, že "humánní jednání Německa s domorodými pleny před válkou získalo mu morální právo, aby bylo velkou koloniální mocností."

Vzhledem k tomuto nestoudnému nároku, následující sdělení Gorgesovo jest zajímavé: "Míním mezi zdejšími domorodci jest jednomyslné proti tomu, aby domorodci byli kdy navráceni zpět něžné dobrotě Německa. Každá zmínka o možnosti takového druhu se strany Velké Británie vyvolává mezi domorodci pravé zděšení." Zpráva ukazuje, že prvních dvacet pět roků německé vlády v Jihozápadní Africe bylo nepřetržitým řetězem oficiální zpronevřité, soukromého utlačování, krutostí, barbarství a loupeží, což vyvolalo v rebelii Nererů a Hontentů. Během prvníh sedmácti let německé vlády nebylo žádného zákona pro domorodce. Taková ochrana, jakou zákon eventuálně stanovil, byla na konec zavedena, ale na řízení, vykořisťování domorodé dělníky do krajnosti, zůstal v platnosti.

Když Němci poprvé přišli, sděluje zpráva, uzavřeli rozličné dohody s domorodými náčelníky, a le tyto dohody, dle osvědčeného pruského vzoru, staly se záhy pouhými "cáry papíru," a domorodci byli podvodně připravováni o své nejlepší pozemky. Obehodníci a osadníci otupovali je o jejich stáda dobytka, jež byla jejich jedinými statky, a potom byl vydán zákon, jenž bránil vůbec domorodcům, vlastnit velká stáda dobytka. Domorodci byli tímto způsobem volky nevolky dohnáni k práci za směšné nízké mzdy, a často nebyli placeni vůbec. Jednalo se s nimi pravidelně jako s otroky a jejich ženy byly systematicky týrány a pronásledovány apoštoly nefalšované kultury, již je násilím brali do svých haremů. To byly některé z věcí, jež kone-

čně dohnaly domorodce k rebelii, která byla potlačena s takovou krutostí, že tři kmeny, jež se na povstání podílely, byly takřka vyhubeny. Počet Hererů klesl z 80,000 na 15,000 duší. Hotentotů z 20,000 na 9,000 a Beng-Damarů z 30,000 na 12,000. Tím způsobem 8 procent obyvatel kmene Hererů bylo vyvraženo a polovina druhých dvou kmenů sdílela tentýž osud. Aby vyhlazování domorodců pokračovalo ryhleji a důkladněji, — shovívavý guvernér Leutwein byl nahrazen notorie-ckým generálem Trothou, jenž nedávno před tím přijel z Německa do Východní Afriky, kde udušil v krvi povstání Arabů hromadnými masakry. Generál Trotha vydal pověstný "vyhlazovací rozkaz," v němž se stanovilo, že žádný muž, žena nebo dítě z kmene Hererů nesmí dostati milost. "Zabijte každého z nich; neberte zajatců," pravil generál Trotha v tomto rozkaze. Důkaz, že tyto instruce byly až příliš věrně plněny, spočívá ve vyprávění bývalého podkomíná generála Trotha, jenž popisuje, jak jednkrate dostal rozkaz k zabiti mladé herer-ské ženy. Zachvácen odporem, oděpřel tak učiniti, načež jeden německý voják vrazil bajonet do těla nešťastné ženy a pak jej přidržel, krvácející, podkomínu před očima. Jeden německý důstojník s hloučkem vojáků stál na blízku, ale žádný z nich nezakročil v zájmu nebohé černošky.

Jiný spolehlivý svědek, jenž byl s generálem Trothou po dva roky, vypovídal, že neví o žádném případě, že by zajatci bývali byli ušetřeni. Ani po rebelii nedalo se domorodcům o mnoho lépe. Jedním z nejvýznamnějšíh dokumentů ve zprávě jest však tajný oběžník guvernéra Heitze z roku 1912, adresovaný místním správcům, v němž se guvernér zmiňuje o zoufalém smýšlení, které se stává všeobecným mezi domorodci. "Důvod, který se všeobecně uvádí k tomuto faktu," píše guvernér, "jest to, že brutální vystřednost evropských protivníků domorodců se otevřeně množí. Dlužno litovati, že i policejní úředníci provinili se takovými činy v některých případech a že taková provinění nejsou trestána před zákonitými soudy takovým způsobem, jak by se mělo dít, v duchu spravedlnosti vůči domorodcům."

Sekretář Gorges připojuje přísedné výpovědi od domorodců, což poskytuje jakousi představu o hrůzovládě, která nad nimi panovala, a dodává: "Případy krutosti, bestialního jednání, které pro zvrhlost a nemravnost jsou o pravdu neuvěřitelné, jsou rovněž obsaženy mezi přísednými výpověďmi, ale nemohou býti ani uvěřeny." — Dlouhá část zprávy pojednává obšírně o situaci domorodců před zavedením tak zvaného zákonníku. Nařízení, týkající se trestné jurisdikce nad domorodci, obsahovala ustanovení, která se přiči každému pojmu o spravedlnosti. Domorodci byli souzeni ne před obyčejnými soudy, ale před důstojníky, kteří měli rovněž policejní moc a povinnosti, a měli autoritu předati své soudní právo podřízeným oficiálům. Vězení v řetězech a mrskánilo bylo dovoleno, nejen pro těžké zločiny, ale rovněž jako "disciplinární" opatření, na žádost zaměstnavatelů, nebo pro porušení zákona o pánu a slušovi, či pro subordonanci, zahálku a zanedbávání povinností. Ze zápisůk německých soudů vysvitá jasně, že výpovědi domorodých svědků byly pravidelně ignorovány a že domorodcům nebylo dovoleno vypovídati pod přísahou. Domorodci byli ustavičně udržováni ve strachu, nemajíce příležitosti k hledání nápravy a neodvažující se jíti k policii se stížnostmi. Budou-li Němci na mírové konferenci požadovati kolonie zpět, budou zdrceni těmito důkazy.

INDUSTRIÁLNÍ SAMOSTATNOST

Povzbuzení nutných industrií ve všech dílech světa válka naučila mnohé národy velké ekonomické ceny. Tímto způsobem činěn byl také pokrok od kamenného věku, kdy šip, obušů a dokonce i velkých balvanů používalo bylo ku zkrusejí nepříteli.

Ekonomická stránka války nepochybně byla vždy nejvíce pronikavým faktorem. V přítomné době je skutečně jednou z nejdůležitějšíh. Prohláší válku Ně-

mecku, lid anglický byl nucen vynouti a rozvinouti své vlastní zdroje. Následkem toho bude nyní s to vydržeti v míru německé výkonné metody, které po mnohá léta dusily silné britické industrie hned při jich zrození. Staré poměry jsou obšírně líčeny profesorem Gregory z King's College v řeči při otevření nedávné výstavy britických vědeckých produktů. V minulosti, poukazuje profesor, nebylo dosti spolupůsobení mezi vědeckými pracovníky a vyráběli. Od započeti války silnější aliance přivozena byla ve Velké Británii a slibuje býti ještě závažnější v budoucnosti. Vědátor dříve obmezoval se příliš na akademickou atmosféru a nedal si nijak práci, aby pochopil problémy industrie, zatím co vyráběli zanedbával seznámiti se dostatečně o podstatném industriálním vývoju, reprezentovaném bohatými zásobami vědecké znalosti nahromaděné v laboratorii.

Bylo všeobecně předpokládáno, že původní vědecká práce byla skorem výsadou Německa, ačkoli naproti tomu bylo pravdou, že mnohé moderní industrie vzlý původ v Británii, Francii a Americe, v jich vědě a vynálezovosti. V čistě vědecké iniciativě badání země ty byly pionýry. Jest pouze pravdou, že v praktickém využití a nezdolná odvaha, vytrvalost a disciplína, jež osvědčil v dlouhém boji proti německým utlačovatelům.

Povzbuzení sklářské industrie umožnilo britickým vyráběliím vyhověti všem nátlakům. Čistě draslo, potřebné pro jistý druh skla získáno jest nyní novým procesem elektrolytickým a dle prohlášení Sir Herbert Jacksona, profesora chemie na King's College, nikdy nebude již zapotřebi německého produktu. Britičtí vyráběli chemikálií dovedou dnes vyhověti veškeré poptávce po podobné souborné organické drogy, jakými jsou na příklad salicylová kyselina, aspirin, phenacetin a salvarsan, mimo fotografických chemikálií, souborných barev a spojených produktů, na něž Německo mělo dříve monopol. Magnetová industrie oetla se na zdravení základech a vypudila německou industrii na dobro. Tvrdý porcelán pro elektrické potřeby a laboratorní zboží jest nyní zpracovávan v Anglii. Britové produkují nyní již všechny tungsten požadovaný pro zvláštní ocel a chlubí se, že mohou jím zosobiti celý svět, jestliže toho bude zapotřebi.

Jediné politování vyznívá z řeči profesora Gregoriho. Jeví se velká potřeba výchovného zákona, jenž by učinil více pro vědecké a technické cvičení. "Jme u boze pozadu za Němciem a Spojenými Státy," pravil, "v počtu studentů, kteří berou tyto vyšší kurzy, jež je přizpůsobují pro přední místa v industrii."

V tomto ohledu americký lid rozeznává, co bylo doleveno ve stech technických školách po celé zemi, jež nabízejí silné kurzy. — Nejen existují zde státní a soukromé ústavy, ale rovněž zvláštní university pro badání s nadačními povzbuzujícími vědní theoretické. Stává zároveň spolupůsobení se strany vyráběli, kteří vydržují zvláštní vědecké laboratorie pro tento účel. Navzdor všemu tomu existuje netečné stanovisko v Americe, kde nalézají se dosud rozsáhlé panenské zdroje, vůči náležitěmu chráněním naší domácí industrie. Spojené Státy byly varovány před poválečnou záplavou z německých tovarů. Kdyby ihned tento stav se neuskutečnil, bude zcela dobře uvážití lekci, jaké dostalo se Velké Británii v průběhu čtyř roků, kdy německý obchod byl přetřen uzavřen.

Uhelný dehet a barvířské industrie naší země pokročily ne kroky, ale o celé skoky — z dětství do dobře vyvinutého stavu, jenž jest dnes pěkým národním majetkem. To je typické pro expan- si, jež musí rovněž se dostaviti v jiných industriálních podnicích, pakliže Amerika, až mř bude prohlášen, očekává spolupůsobení se spojenci při obmežování německého oběhu v domácích jich trzích a jiných, jež oni kontrolují.

STŘEDNÍ EVROPA—SLOVANSKÁ

Pod tímto názvem uveřejňuje švýcarský universitní profesor A. Francois v listu "La Tribune de Gènéve" ze 3. srpna článek, ve

kterém popisuje své dojmy z rozhovoru s generálím sekretářem Národní Rady Zemí Československých, Dr. E. Benešem a spolu ná- zory, jež si z rozmluvy této učinil o příštím samostatném československém státě. Zmíniv se o hlubokém dojmě, jakým naň působila osobnost Dr. Beneše, o němž je přesvědčen, že bude jednou uváděn mezi spoluvůre nové Evropy, švýcarský žurnalista píše: "Hovořili jsme o českém vojsku, o československých úspěších v Rusku a Sibiři, o řeči presidenta francouzské republiky, o uznání samostatného československého státu. Hovořili jsme ještě o jiných věcech. A poznamáhl v plném svě- tle vynořil se před mně zrakem obraz Střední Evropy, ne však již německé, nýbrž slovanské."

Prof. A. Francois rozepisuje se o budoucnosti této nové Střední Evropy. Dle jeho názoru bude samostatný československý stát tvořiti její střed a spolu opěrný bod, poněvadž bude nejméně dotčen válkou a hospodářsky, finančně i politicky nejsilnější. Když byl ciframi dokázal toto své tvrzení o hospodářském významu nového státu, praví: Avšak co mne vede především k této víře v příští samostatný stát československý, jest vysoká kultura českého národa, jeho veliká zkušenost politická a nezdolná odvaha, vytrvalost a disciplína, jež osvědčil v dlouhém boji proti německým utlačovatelům.

Prof. Francois uvazuje dále o politickém významu československého státu. Zajištění budoucnosti svobodných Čech vidí v českém spolku s Poláky a Jihoslavy, který by mimo jiné zjednal českému státu i přístup k moři. Avšak dle jeho mínění nebudou to Čechy, které budou mít hlavní výhodu z tohoto spolku. Naopak — ruino- vaná Jugoslavia a spustošené Pol- sko budou více potřebovat Čech. Zejména Polsko, nechce-li se státi politickou i hospodářskou kořistí Německa. Čechy i svou geografi- ckou polohou i svým politickým a hospodářským významem jsou, dle p. Francouise, určeny k tomu, aby tvořily těžiště příští slovanské střední Evropy.

Úkolem této slovanské, či, jak praví prof. Francois, české Střed- ní Evropy, je nahradit bývalou monarchistickou a reakcionářskou střední Evropu novým spolkem státní svobodných a demokrati- ckých. Švýcarský profesor samo- zřejmě uvádí po té, jaký význam bude mít takto přetvořená střed- ní Evropa pro budoucnost a svo- bodný rozvoj Švýcar. Při tom obrací se s ostrými výtkami proti švýcarským přívržením zachovávání Rakousko-Uherska.

"Jest jsou u nás lidé 'ducha', kteří nemohou svůj zrak otkapat od starého Rakouska a to k vůli zvláštnímu 'švýcarskému hledisku'. Avšak ještě jím 'švýcar- ské hledisko', vzaté pod širším zorným úhlem a toto hledisko vy- žaduje rozdělení habsburské monarchie a utvoření nově rovnová- hy politické, kde by vlády roz- umné síly slovanské demokracie." "Bylo-li to vše věra snem," pokračuje švýcarský publicista, "nepochybujeme dnes, že zítra tento sen bude skutečností. I kdy- by Německo — což je dnes nemož- no — nemělo býti úplně poraženo, česká síla a snaha po samostatno- sti je dnes již nezadržitelná. Jsou právě tak silou morální jako ma- terielní, musí, dnes nebo zítra, zvíťaziti. Za to nám ručí jednota českého národa doma i za hranice- mi."

Pan Francois končí apelem ku germanofilským vládním kruhům švýcarským, jimž vytýká, že do- sud osvědčovaly snahám Čechů a Jihoslavom nepřítel a že pro- následovaly české emigranty ve Švý- carsku. Tato politika je, dle p. Francouise nejenom hloupá, ale přímo zločinná.

Tento sympatický článek švý- carského žurnálu je nám novým dokladem, že i ve Švýcarsku počí- ná se počítati s budoucím samo- statným našim státem a že roste počet přívrženců rozbití Rakousko-Uherska.—Č. S.

TÁBOR.

Ve společnosti desíti osob vy- slove jméno tohoto královského města; šest nejméně se vám seba- vědomě přihlásí, že tu bydleli, studovali, pobývali neb alespoň v něm příbuzně navštívili. Narodil- li se tu dokonce kdo, pak pozná-

te, co pýchy možno vložit do ta- kového doznání.

Tábor je bohatou princeznou vévoděti českému jihu. Větší Pi- sek není dobře spojen s hlavními pásmi komunikacemi, proto re- presentuje nás na jihu národně nejpřijatelněji stále ještě Tábor — město Žižkovo. Roku 1880 bylo tu 7413 obyvatelů, o deset let po- zději 8440, při posledním sčítání 10,701. Domů je tu 745.

Do chudého, avšak lepšího kra- je dívá se Tábor vysokou věží dě- kánského chrámu svého. Stoletá doba nechala tu českého člověka v čarokrásném území zápasiti v neupravených vod a na chudě pů- dě o skývu ovesného chleba. Láci- né síly pracovní volaly marně po zaměstnání. Piskot lokomotivy o- zval se tu v lesních houštinách te- prve, když tkanivem drah něme- cké naše končiny byly přesečeny. A tu ještě dotkla se Táboru jen železná cesta proto, že odtud do Vidně snad od nepaměti řekou te- če česká síla, česká zdraví, česká práce — tím vydatnější v účinku, čím více ji hasí slina kmenového záští pod vídeňskou oblohou. . .

O transversální dráhu, nedosti- štátně zavínatou, před dvoaceti lety parlamentní bitvy sváděny býti musely. Naši doufali, že se tak ukáže průmyslu cesta do kra- jiny, kde tolik sil lidských a pří- rodních zaháli — ještě dnes jest zjejno, jak malými krůčky ku předu jde národohospodářský roz- voj. Ale hýbe se to — hýbe!

Tábor sám patří k nejobhatším městem království. Je majitelem alod. velkostatku v zem. deskách zapsaného, k němuž patří 2680 ha. (4678 jiter) pozemků; v tom poli- li 697, luk 122, lesů 1758, pastvin 48, rybníků 65 ha. Velkostatek má pět poplužních dvorů. Mimo to má obec tábořská vlastní kru- hovou cihelnu a mlýn na Lužnici. Tento majetek ná pro Tábořské výhodu, že všechny potřeby obec- ní hradí se z výnosu naznačeného jmění; obecních přírřátek nikdo tu neplatí, jen školské, které roku 1901 při 12 proc. vynesly 12.530 korun.

Městským chudobincem, ve-řejnou všeobecnou nemocnicí, vlastním sirotčincem a opatrov- nou plní město úkoly lidumilství. Studnie vzdělání je tu počet ne- malý; státní vyšší gymnasium a reálka; král. vyšší hospodářská a- kademie, zimní škola hospodář- ská, školy pokračovací a náležitý počet tříd obecného a měšťanské- ho školství. Roku 1897 zřizena byla veřejná knihovna, která má skoro 2000 svazků. Výpůjček by- lo posledního roku skoro 30,000. Bohaté museum měské působí od roku 1882. Ročně je navštíví asi pětřicetitisíc osob. Pěkné a útluné divadlo měské bylo o- tevěneno roku 1887. Dvěma dobře rodigovanými týdeníky "Tábo- rem" a "Čes. Jihem" politicky si Tábořsko oddychuje. Tábor je ryze českým městem, při posled- ním sčítání jenom jedna osoba prohlásila, že "obeuje" německým jazykem. S kým asi?

V Táboře je vlastenečtí doma. Nikoli jen ono laicně vlastene- čtí slov a přepjatých dech, ale vlastenečtí skutků. Všecky ná- rodní účely vždy naleznou dobrou oporu v tomto městě historických památek a vzpomínek, malebné mezi Lužnicí a meandrovitě roze- přídřeným Jordánem položeném. — Český člověk osvědčí si brud zrov- na, dostane-li se do středu zdejší měské společnosti. S tábořskými divkami i panickami můžete bez obav zapřísti hovor o součas- né literatuře, o uměleckých otáz- kách našich dnů — kdo není dost pevný, snadno sklídí užitečnou lekci. Naši virtuosové, pěvci di- vadelní společnosti a česká nakla- datelství mají ve svých rozvazích Tábor příznivou hvězdičkou ozna- čený.

Dráhu Františka Josefa namě- řili inženýři dosti daleko od tísne ulice Táboru. Z počátku se na tu- to dráku silně hýžralo — ale jed- nou čiperné hlavy pochopily, že je v této vzdálenosti pokyn osu- dny, aby město v tomto prázdnu pohodlněji rozložilo údy. Dnes jsou tu již elegantní ulice s domy nejmmodernějšího zařízení. Skoro velkoměstsky vítá zde Tábor při- chozího.

Osvětlení elektrinou doplní zá- hy velký vodovod, na jehož zří- zění vnovala měská spořitelna 200,000 K. Pitná voda ze vzdále- nosti 16 km povede se jím do mě- sta, jenž dosavadní dobrý vodovod skoro nestačí. Kanalisace původního města byla doplněna a upravena nákladem 85,000 K, v

nové části Táboru vynaloženo k- témuž účelu 90,000 K.

Po proslulém kdysi soukenictví tábořském není ani stopy. Továr- nický průmysl tu však zapouští již kořeny. Státní továrna tabá- ková zaměstnává 1400 dělníků, továrna na usně 40, dvě barevny koží 100, strojní pletárna 256, vel- kozávod rukavičkářský 30, stroj- ní truhlárství 25, pivovar 65, sla- dova 60. Na stříbrné doly na blízku kopci ukáže ezimní prstem každý hoch; dáyno se v nich však již nekutá. Tábor v posledních dvou desetiletích nabíral jaksi dech, nyní začíná se krev jeho zdravě okysličovati. Křížovátku drah zelezých v brzkou doplní e- lektrická trať do Bechyně, kteréž- to spojení by rádi Tábořští viděti prodlouženo až do Týna nad Vltavou. Kdyby jim Jeříšek nadělil ještě spojku k Ml. Vožicím a otdud dále ke Kolínu nebo k Hoře Kut- né, byli by na ten čas tužeb ko- muničních prosti.

Tábor touží též po tom, aby pří- rodní vděky jeho okolí a památ- nosti měské byly hojně obdivo- vány. Nikde snad přichozí tak přátelsky není vitan a voděn jako zde. Jakási Pensinopolis v no- vých částech Táboru se za těchto okolností vyvíjí tak, že Písek se již žárlivě proto někdy zasmuší.

Letních hostů od roku k roku přibývá tu patrně. Je to přiroze- no. Břeň Lužnice tolik básníků již opělo, hvozdy tábořské jsou plny rozkošných cflů vycházek, v městě není draho a lid měkky vů- kol všude, až je ho člověku líto.

Když si vyjdete k opuštěnému městu Přiběnicem, jehož ulice hlo- zím zarostlé, hrad rozvalený a me- chem postlany užaslí ezimní s Pompejeim porovnává — pří- rodními pávaby se až opějíte. A když se vrátíte z krásného výletu do čistých ulic pittoreskního mē- sta, líbal byste v tomto radostném okráni Tábor. — Václav Štech.

LÁKÁNÍ BERLINA.

Po Vossische Zeitung přichází nyní opět Vorwaerts, aby Něm- cům rakouským vyčínal za jejich špatnou politiku a aby poklonami námu Čechoslavykům hleděl ziskati "národy, jejichž velká životní energie" vzbuzuje nyní respekt říšských Němců. Poslední řeč Czerninova přiměla berlínský "Vorwaerts", který jako list Scheidemannův jistě nebude po- zdeříván v nedostatku německého vlastenečtí, k pozoruhodnému projevu. Berlínský list sociálně demokratický uvazuje o rakouské krizi se stanoviska německo-říš- ského a připomíná se vřele za nejsilnější spojení se Rakousko- Uherskem, praví k řeči hr. Czerni- na: "Ilučné združování ně- mecké vnitřní politiky v Rakous- ku nemůže být v Německu přijá- to s nezkalenou radostí. Něme- cko není spojeno s rakouskými Němci, ale s celým Rakousko- Uherskem. Cile může být dosaže- no jen ve shodné práci všech rakouských národů. Válka takové- lo rozsahu a s takovými účinky nepřípustí proklamaci nadřády- jedneho národa, faktické vylouče- ní velkých národů, které kulturně a hospodářsky jsou ostatním rov- noceny. Čechové a Jihoslavani se v těchto dnech, kdy českosloven- ské divise jsou v Rusku hlavní o- porou čtyřdohody a českosloven- ská vojska stojí na všech nepřáte- lských frontách, jistě nevrhnou s burácujícíim nadšením do náruče Německa. Žádný rozumný čes- lovenec, aby se rakouské Němci zrekli jedině čárky ze svých o- právňených nároků. Trpí stejné těžce jako všechny ostatní národy rakouské tím, že Rakousko, tento typický stát národnosti, ve své ústavě nezná žádných národů, neuznává jich a nechoví jejich živo- tím podnámikám. Ale neuztíe býti cílem, aby rakouské Němci v Ra- kousku vládlí, nýbrž aby mohli své síly rozvinouti volně vedle o- statních národů. Je nešťastný, že naši soukmenovci za černošlutým hraničím kůly nikdy nepochopí- li úkol, který mají vůči celému Německu, nebrť hráží proti slo- vanskému přibojí, ale mostem k- tému národům, jejichž velká životní energie je čim cenným spo- jencem německé říše."

Námluvy Hisko-německé p- jme československý národ ja- "zapomněti doby", jako dok- "nouze, která uci Němce honiti. Ale odpovědi jeho na tyto náml- vy, může býti jen veliký "kos-

